

ÖNÉRTÉKELÉS
(ELTE Neveléstudományi Doktori Iskola)
2018. április

Tartalom

<i>Bevezetés</i>	1
<i>Alapvető információk</i>	2
<i>Minőségmenedzsment és minőségfejlesztés</i>	3
<i>Szervezet és vezetés</i>	4
<i>Képzési program és a képzés szervezése</i>	6
<i>Hallgatók és hallgatói előrehaladás</i>	7
<i>Témavezetők és témavezetés</i>	8
<i>Kutatási programok és műhelyek</i>	8
<i>Nemzetközi beágyazottság</i>	9
<i>Erősségek és gyengeségek (SWOT)</i>	9
<i>Függelék</i>	11
Beszámoló az ELTE Neveléstudományi Doktori Iskolájának 2016. évi működéséről - rövidített változat	11
Az ELTE Neveléstudományi Doktori Iskolájának feladata és küldetése	11
A doktori képzésünk alapvető jellemzőinek alakulása	12
A törzstagok számának és összetételének változása	14
A szervezeti háttér és finanszírozás alakulása	14
Belső változások turbulens környezetben	16
A képzési program változása	16
Minőségbiztosítás, minőségfejlesztés és innováció	18
Nemzetköziesedés	20
Az utóbbi 5 évben készült, megvédett értekezések	21

Bevezetés

E dokumentum az ELTE Neveléstudományi Doktori Iskolájában 2017-ben lezajlott önértékelési folyamat eredményeit foglalja össze. E folyamat során a doktori iskola minden egyes programjának, továbbá az elméleti és kutatás-módszertani moduloknak a vezetői előre elfogadott közös szempontrendszer követve elkészítették saját programjaik részletes önértékelését. A jelen összesített önértékelést, amely a kilenc programvezető és a két modulvezető által készített részletes önértékelésekre épül, megvitatta a Doktori Iskola Tanácsa (2017 decemberben), majd a kari szintű Doktori Tanács (2018 februárjában). Az önértékelés elkészítésének e formája biztosította azt, hogy a folyamat ne egyszerűen egy dokumentum formális elkészítését jelentse, hanem olyan kiterjedt belső dialógust generáljon, amely nemcsak azt garantálja, hogy megállapításai és következtetései tükrözik az oktatói és témavezetői közösség egészének véleményét, hanem azt is, hogy az önértékelés beépüljön az Iskola minőségbiztosítási és minőségfejlesztési folyamatainak egészébe és azokat megfelelő módon támogassa.

A Neveléstudományi Doktori Iskola belső szervezeti folyamatainak a megismerését túl ezen az önértékelésen, közvetlenül támogatják azok az éves beszámolók, amelyeket a doktori iskola az egyetemi szintű doktori tanács számára készít. 2017 folyamán az előző évről csaknem húsz oldalas, különösen részletes beszámoló készült, amely lényegében betöltötte egy szisztematikus önértékelés funkcióját is. Ezt érdemes a jelen önértékeléssel közösen kezelni, mivel lényegében minden olyan tartalmi elemet részletesen kifejti, amire egy önértékelésnek ki kell terjednie (a beszámoló rövidített formája e dokumentum függelékében található). A beszámolók és a doktori iskola honlapján elérhető dokumentumok tartalmazznak minden olyan alapvető adatot, amelyek alátámasztják ezt az értékelést. Ezeket az adatokat ebben a dokumentumban nem ismételjük meg, a hangsúly itt a kvalitatív és analitikus önértékelésen, a lehetőségek és veszélyforrások elemzésén van. Ennek megfelelően az önértékelés különösen fontos része a SWOT elemzés, amely a dokumentum végén található. Érdemes lehet az önértékelést ennek elolvasásával kezdeni, mivel ez az, amely a leginkább átfogó képet nyújtja a Neveléstudományi Doktori Iskolájában erősségeiről és gyengeségeiről, illetve a kihasználható lehetőségekről és fenyegetést jelentő kockázatokról.

Alapvető információk

Az ELTE Neveléstudományi Doktori Iskolájának 2017 végén 75 olyan doktori hallgatója volt, akik a 2016-ban bevezetett nyolc féléves képzésben végezték tanulmányaikat: közülük 20 volt olyan külföldi hallgató, akik Stipendium Hungaricum ösztöndíjjal tartózkodtak Magyarországon (lásd 0-1. Táblázat). Ebben az évben a korábbi 6 éves képzésben résztvevők közül 18 fő abszolvált. Ugyanebben az időszakban a tanulmányaikat még a korábbi (6 féléves) képzésben elkezdő doktori hallgatók száma 51 volt (közülük három volt külföldi, akik mind egy *Horizon 2020* projekt keretei között tanultak nálunk).

0-1. Táblázat

Az ELTE PPK Neveléstudományi Doktori Iskolájában tanuló hallgatók száma, 2017 második félévben

		Hallgatók létszáma	Ebből ösztöndíjasok
2017 második félév (6 féléves képzés)	Magyar	48 ¹	10
	Külföldi	3	3 ²
	ÖSSZESEN	51	13
2017 második félév (8 féléves képzés)	Magyar	55 ³	12
	Külföldi	23	19 ⁴
	ÖSSZESEN	78	31

Adatok forrása: ELTE PPK Tanulmányi Hivatal Oktatásszervezési Iroda

A tanulmányaikat még a korábbi (hat féléves) rendszerben megkezdők közül 2017 végén 87-en voltak a fokozatszerzési eljárásban vagy szereztek ebben az évben fokozatot (lásd 0-2. Táblázat). A fokozatszerzési eljárásba belépett, de még védés előtt álló 26 doktorandusz közül ebben az évben 22 tett sikeres szigorlatot. Ugyancsak ebben az évben 17-en szereztek doktori fokozatot.

¹ 2017 első félévben elbocsátottak (6 féléves képzés): Boronyai Zoltán; Kismóni Glória; Köles Ildikó; Sipos Judit; Szabó László; második félévben elbocsátottak (6 féléves képzés): Kalmár Andrea; Koroknay Károly

² A három külföldi hallgató Horizon 2020 programban résztvevő fiatal kutató.

³ 2017-ben töröltek (8 féléves képzés): Nagy Gabriella; Tarcsa Tímea

⁴ A 19 külföldi hallgató közül 16-an Stipendium Hungaricum ösztöndíjasok

0-2. Táblázat

Az ELTE PPK Neveléstudományi Doktori Iskolájában fokozatszerzési szakaszban lévő doktoranduszok és a fokozatszerzés folyamat egyes állomásain lévők száma 2017 végén

Doktori programok	fokozatszerzési eljárásban résztvevők összlétszáma	fokozatszerzési eljárásra jelentkezett	szigorlatot tett	ebből sikertelen	nyilvános vitán részt vett	fokozatot szerzett
Neveléstudományi kutatások	10	2	4	0	1	1
Andragógia	6	1	1	0	1	1
Gyógypedagógia	15	4	6	0	3	3
Nevelélmélet	13	3	3	0	4	4
Nyelvpedagógia	7	3	2	0	1	2
Pedagógiatörténet	15	6	2	0	4	4
Tanítás-tanulás	20	6	4	0	2	2
Sport és Egészségnevelés	1	1	0	0	0	0
NDI összesen:	87	26	22	0	16	17

Adatok forrása: ELTE PPK Tanulmányi Hivatal Oktatásszervezési Iroda

A Neveléstudományi Doktori Iskola működésével kapcsolatos további alapadatok találhatóak a doktori iskola 2016. évi működéséről készült részletes beszámolóban, amelynek rövidített változata része ennek az önértékelésnek (lásd a Függelékben a „*Beszámoló az ELTE Neveléstudományi Doktori Iskolája 2016. évi működéséről - rövidített változat*” című részt). Ugyancsak a Függelék (lásd a „*Az utóbbi 5 évben készült, megvédett értekezések*” című részt) tartalmazza az utóbbi öt évben készült értekezések felsorolását.

A létszámadatokból érdemes külön kiemelni, a hazai ösztöndíjas hallgatói helyek számának és arányának visszaesését, ami az egyik legkomolyabb kockázati forrást jelenti a doktori iskola fejlődése szempontjából. Tekintettel arra, hogy a doktori hallgatóknak a doktori iskola mögött lévő szakmai műhelyek kutatásaiba történő teljes értékű bevonódásával csak az ösztöndíjas hallgatók esetében lehet számolni, az ő számuk és arányuk a csökkenése lényegében erőforráskivonást jelent neveléstudományi diszciplináris területről. Ezt szerencsére 2016-ban és 2017-ben ellensúlyozta az Új Nemzeti Kiválóság Program (ÚNKP), amely támogatási forrásainak az elosztása arányosan történt a neveléstudományi és egyéb diszciplináris területek között. Fontos ugyanakkor ezzel kapcsolatban azt megjegyezni, hogy az ezzel együtt megjelent adminisztrációs és szervezési feladatok emberi erőforrás igényét e program nem vagy csak részben biztosította, ami említésre méltó kockázatforrást jelent.

Minőségmenedzsment és minőségfejlesztés

A minőségmenedzsment és a folyamatos minőségfejlesztés a Neveléstudományi Doktori Iskola kiemelt prioritását alkotja. Az iskola részletesen kidolgozott, stratégiai megközelítésre törekvő minőségbiztosítási és minőségfejlesztési tervvel rendelkezik, amelyek az iskola irányító testülete 2016 végén hagyott jóvá, és amelyeknek az implementálása a testület havi rendszerességgel tartott üléseinek minden alkalommal kiemelt napirendi pontja.⁵ E dokumentum egyebek mellett megfogalmazza a minőségmenedzsment és minőségfejlesztés általános alapelveit, amelyeket érdemes itt is megjeleníteni, mert ezekből jól kiolvasható a minőségügynek a doktori iskolánk által alkalmazott megközelítése.

⁵ A dokumentumot lásd itt: <https://ppk.elte.hu/file/ndiminosegbiztositasiterv2016.pdf>

- A minőség biztosítása és fejlesztése egységet alkotnak, a minőség biztosítása mellett szükség van annak folyamatos fejlesztésére is
- A minőség biztosítását és fejlesztését komplex eszközrendszerrel kell biztosítani, amely egyaránt tartalmaz szabályozási, ösztönzési, szakmai támogatási, kommunikációs és szervezési elemeket
- A minőségbiztosítás fontos eszközét alkotják a NDI működési szabályzata és ennek mellékletei, továbbá a kari és egyetemi szintű doktori szabályzatok, melyeket a minőség biztosítási és minőségfejlesztési gyakorlat kiindulópontjának kell tekinteni
- A minőségbiztosítási terv célja nem a szabályozás, hanem minőségbiztosítási és minőségfejlesztési gyakorlat tartalmi orientálása, ugyanakkor biztosítani kell összhangját a szabályzatokkal
- A minőség biztosítására és fejlesztésére vonatkozó tevékenységet a doktori képzés fejlődését jellemző globális és európai trendek (ezen belül különösen az Európai Egyetemi Szövetség - EUA) ezzel kapcsolatos ajánlásainak a figyelembe vételével kell folytatni
- A minőség biztosítására és fejlesztésére vonatkozó elveket a felsőoktatásban folyó képzésre és kutatásra vonatkozó általános európai minőségbiztosítási és minőségfejlesztési elveknek (ezen belül különösen az Európai Felsőoktatási Térség minőségbiztosítási standardjainak és irányelveinek - ESG) megfelelően kell meghatározni
- A doktori iskolák céljainak és működésének sajátosságaiból kiindulva egyszerre, egymással kombinálva szükséges alkalmazni a képzés minőségét és a kutatás minőségét szolgáló eszközöket
- A NDI minőségbiztosítását és minőségfejlesztését az ELTE és a PPK általános minőségbiztosítási és minőségfejlesztési stratégiájának és tevékenységének keretei között, azokkal összhangban kell végezni
- A NDI minőségbiztosításának és minőségfejlesztésének eszközrendszerét és mechanizmusait az e területen korábban elindult folyamatokra építve, a fokozatos fejlődés elvét követve szükséges fejleszteni
- A minőségbiztosítás és minőségfejlesztés területén kiemelt figyelmet kell adni a belső és külső partnerek bevonására, a velük való együttműködésre.

A minőségbiztosítási és minőségfejlesztési tervünk megfogalmazta, hogy ezeket az általános elveket az érintettek (oktatók, hallgatók, témavezetők, érintett szervezeti egységek vezetői, tanulmányi adminisztráció) bevonásával részletesebben kibontjuk. Ezt a folyamatot elindítottuk, de azokat a konkrét lépéseket, amelyeket eredetileg terveztünk, még nem tettük meg.

Szervezet és vezetés

A Neveléstudományi Doktori Iskola stratégiai és részben operatív vezetését a törzstagokat, a programok vezetőit és a hallgatói képviselőket magába foglaló, havi rendszerességgel ülésező testület, a Doktori Iskola Tanácsa (DIT) látja el. Ennek a testületnek az üléseit minden alkalommal az ugyancsak havi rendszerességgel ülésező Vezetőség készíti elő, melynek tagjai a doktori iskola vezetője, az iskola titkára, a DIT egy erre a funkcióra titkos szavazással megválasztott tagja, és állandó meghívottja a legtöbb program szakmai-szervezeti háttérét biztosító Neveléstudományi Intézet vezetője. A doktori iskola titkára egyúttal vezetője a Pedagógiai és Pszichológiai Kar egy másik érintett szervezeti egységének (a Felnőttképzés-kutatási és Tudásmenedzsment Intézetnek), a doktori iskola adminisztrációja e szervezeti egység keretei között, az ő közvetlen irányítása alatt működik. A vezetési-szervezeti viszonyok ebből fakadó komplexitását növeli, hogy az adminisztrációs felelősség megoszlik egyfelől a doktori iskola saját adminisztrációja, másfelől a kari szintű adminisztráció között, továbbá a nemzetközi programok súlyának növekedésével egyre erősebben a klasszikus tanulmányi és a nemzetközi ügyekben illetékes kari adminisztráció között. A doktori iskola nem alkot önálló

szervezeti egységet, a működése szervezeti tekintetben sok szempontból informális együttműködési mechanizmusokra épül. Ez a komplex vezetési és szervezési helyzet az érintettek részéről különösen magas szintű együttműködési képességet és hajlandóságot igényel.

Az ELTE Neveléstudományi Doktori Iskola vezetője 2016 január 1. óta tölti be ezt a funkciót. Rendelkezik az MTA doktora címmel, és a szakterület egyik nemzetközi szinten ismert hazai képviselője. A kilencvenes évek közepe óta folyamatosan képviseli a hazai neveléstudományt az OECD Oktatáskutatói és Innovációs Központja irányító testületében, amely testületnek két alkalommal elnöke volt. Hét évig volt vezetője a neveléstudományi kutatások területén 1990 óta fontos szerepet játszó Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet elődintézményének. Tagja az MTA Pedagógiai Tudományos Bizottságának, az MTA Köznevelési Elnökségi Bizottságának, továbbá a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs (NKFI) Hivatal Társadalom- és Bölcsészettudományi Kollégiuma (korábbi OTKA) zsűrijének.

A Neveléstudományi Doktori Iskola törzstagjainak száma és összetétele az önértékelést megelőző időszakban sajátos instabilitást mutatott, aminek oka az, hogy vita alakult ki az egyik programunk és annak vezetői disziplináris hovatartozásával kapcsolatban (ez a PPK Egészségfejlesztési és Sporttudományi Intézetének szakmai és szervezeti bázisára épülő Sport és egészségnevelés program). Tekintettel arra, hogy két egyetemi tanár törzstagunk ehhez a programhoz kapcsolódik, és vitában az ő neveléstudományi kötődésüket kérdőjeleződött meg, 2016-ban felborult az egyetemi tanárok és nem egyetemi tanárok aránya, így az ezzel kapcsolatos követelményének való megfelelés érdekében le kellett csökkentenünk a törzstagjaink számát. 2017 végére az egyensúly két új egyetemi tanár belépésével helyreállít, így a DIT – ezen önértékelés készítése idején még felsőbb jóváhagyásra váró – 2017 decemberi döntése értelmében az iskola törzstagjai a következők (az egyetemi tanárok dőlt betűvel):

1. *Bárdos György (MTA doktor) (egyetemi tanár)*
2. *Halász Gábor (MTA doktor) (egyetemi tanár)*
3. Horváth Attila (egyetemi docens)⁶
4. *Károly Krisztina (MTA doktor) (egyetemi tanár)*
5. Kereszty Orsolya (egyetemi docens)
6. Marton Klára (tudományos főmunkatárs)
7. *Nádasi Mária (egyetemi tanár, emeritus)*
8. *Németh András (MTA doktor) (egyetemi tanár)*
9. *Szabolcs Éva (egyetemi tanár)*
10. *Szabó Attila (MTA doktor) (egyetemi tanár)*
11. Szivák Judit (egyetemi docens)
12. *Vámos Ágnes (egyetemi tanár)*⁷
13. *Zsolnai Anikó (egyetemi tanár)*

A doktori iskola vezetője *Halász Gábor* a globális és európai nemzetközi térben leginkább ismert és elismert hazai neveléstudományi kutatók egyike. Személyes honlapján részletes ismertetés található a nemzetközi szakmai és tudományos térben betöltött korábbi és jelenlegi

⁶ Egyetemi tanári kinevezése e dokumentum lezárásakor folyamatban volt.

⁷ E dokumentum lezárása előtt Vámos Ágnes sikerrel védte meg akadémiai doktori értekezését, így várhatóan megnő az MTA doktor törzstagok aránya.

feladatairól.⁸ Ebből érdemes kiemelni, hogy több, mint húsz éve tagja az OECD Oktatáskutató és Innovációs Központja Igazgató Tanácsának, amelynek két alkalommal elnöke volt.

A vezetéssel és szervezettel összefüggésben fontos külön kiemelni, hogy a Neveléstudományi Doktori Iskola kiemelt figyelmet fordít a hallgatók bevonására. Ezzel kapcsolatban érdemes idézni az iskola 2016-ban elfogadott minőségbiztosítási és minőségfejlesztési tervének szövegét, amely szerint az iskola vezetés „kiemelt jelentőségűnek tartja a jól működő doktori hallgatói képviselőt, a hallgatóktól érkező visszajelzéseket és a hallgatók bevonását az iskola vezetésébe. A hallgatók választott képviselője tagja a DIT-nek, ahol a hallgatói szempontok aktív és kezdeményező képviselőt várjuk, különös tekintettel a stratégiai kérdésekre, ezen belül a minőségbiztosítás és minőségfejlesztés kérdéseire”.

Vezetési és szervezeti szempontból külön kiemeljük a doktori iskola vezetésének azt a törekvését, hogy az iskola belső folyamatait maximálisan transzparenssé tegye. Ennek egyebek mellett egyik fontos eszköze az iskola magyar és angol nyelvű honlapja, amelynek tartalmassá tétele az elmúlt időszak egyik prioritása volt, és amibe ebben az időszakban komoly időt és energiát invesztáltunk.⁹

Képzési program és a képzés szervezése

Az ELTE Neveléstudományi Doktori Iskolájának egyik legfontosabb sajátossága, hogy a neveléstudományon belüli szakterületek széles körének, és olyan szakmai közösségeknek az együttműködésére épül, amelyek az egyetem több karához kötődnek. A kilenc programunk négy kar szakmai közösségének hozzájárulásán alapul. Ezek a Pedagógiai és Pszichológiai Kar, a Bölcsészettudományi Kar, a Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar és a Tanító- és Óvóképző Kar. Bár a doktori iskola alapvetően Pedagógiai és Pszichológiai Kar szervezeti bázisára épül, karok közötti együttműködésben működik, ami egyfelől számos koordinációs kihívással jár, másfelől a diverzitásból fakadó előnyökkel is. A négy különböző karon működő programok jellegét meghatározzák az érintett karok belső szervezeti jellemzői, az adott karokra jellemző képzési és kutatási hagyományok és megközelítések, az eltérő szervezeti kultúrák. Ezeknek a doktori iskolában történő találkozása lehetővé teszi az egymástól történő kölcsönös tanulást, amit a doktori iskola vezetése tudatosan támogat (többek között ezt szolgálja az a 2017-ben elindult folyamat, amelyben az egyes programok a saját önértékelésük eredményeit felhasználva a doktori iskola tanácsának egy-egy ülésén részletesen bemutatják saját problémavilágukat).

A több kar együttműködésére épülő doktori képzés belső koherenciáját többféle mechanizmus biztosítja. Ilyen mindenekelőtt az, hogy a doktori iskola irányítását ellátó testület, a DIT havi rendszerességgel tartott ülésein az egyes karokhoz kapcsolódó programok vezetői minden lényeges kérdést megvitatnak és közösen döntenek az iskola működését alakító átfogó szabályokról, standardokról és irányelvekről. Így közösen döntenek többek között olyan kérdésekről, mint a felvételi vizsga során alkalmazott értékelési eljárások, a doktori iskolában témavezetésre felkérhető oktatók vagy a vizsgabizottságok összetétele. A belső koherencia fontos garanciája a képzési programunknak az a sajátossága, hogy az egyes programok speciális kurzusai közös elméleti és kutatás-módszertani modulokra épülnek, amelyek kurzusain valamennyi program hallgatója együtt tanul. A képzési és fokozatszerzési folyamat szervezési

⁸ Lásd: [http://halaszg.ofi.hu/oneletrajz%20\(040331\).htm](http://halaszg.ofi.hu/oneletrajz%20(040331).htm)

⁹ A magyar nyelvű honlapot lásd itt: <http://www.ppk.elte.hu/nevtudphd/bemutakozas>, az angol nyelvűt itt: <http://www.ppk.elte.hu/en/organistaion/eduscience>

háttérét valamennyi program esetében a Pedagógiai és Pszichológiai Kar tanulmányi adminisztrációja, illetve a doktori iskola e karon működő saját adminisztrációja látja el.

A képzési programban a 2016-os reform keretei között történt változások nyomán jelentősen átalakult a kurzusok látogatásával, kutatással és tanítási gyakorlattal megszerzendő kreditek aránya, ami az előbbi nagymértékű csökkenését, és az utóbbi kettő nagymértékű növekedését jelenti. Ez a strukturális átalakulás szokatlan mértékű alkalmazkodást igényelt, aminek talán három fontos elemét érdemes itt kiemelni. Az első a hallgatói önállóság és felelősség erősödése, a második a témavezetői felelősség kibővülése és a harmadik az egyéni kutatási tervek súlyának növekedése. Az új helyzethez történő alkalmazkodás ennek az önértékelésnek a készítése idején is zajlott.

A hallgatói önállóság és felelősség növekedése az egyéni tanulmányi utak és az egyéni doktori kutatási előrehaladása tervezésének erősítését igényelte. Ebbe az irányba tett lépésnek tekinthető a kredit-felvétel és a kredit-elismerés tervezése új rendszerének bevezetése, amely mind a hallgatók, mind témavezetőik, mind a programok vezetői részéről fokozott odafigyelést igényel. E új kredit-felvételi és kredit-elismerési sablonok és ezekhez kapcsolódó elfogadási rend bevezetésével segítettük. A kredit-elismerésnek a korábbiaktól jelentős mértékben eltérő rendszerét hoztuk létre, amely fontos újításokat is tartalmaz (ilyen azoknak a tevékenységeknek a részletes kibontása, amelyekkel tanítási kreditek szerezhetőek). Az egyéni kutatási tervek súlyának növekedése figyelhető meg az új komplex vizsga olyan módon történő szabályozásában, amely e vizsga legfontosabb elemévé tette a kutatási tervek opponensi véleménynek megválaszolásával történő megvédését. Tekintettel arra, hogy az új komplex vizsgák megszervezésére először 2018 nyarán kerül sor, az egyik legkomolyabb kihívást a vizsgáztatás új rendszerének a bevezetése és első alkalommal történő lebonyolítása fogja jelenteni.

A 2016-os és 2017-es év talán legjelentősebb történése az angol nyelvű képzés beindítása és felfuttatása volt. Ez már korábban elkezdődött egy *Horizon 2020* pályázat keretei között, amelyet egy olyan, európai neveléstudományi doktori iskolák által alkotott konzorcium nyert el, melynek tagja az ELTE Neveléstudományi Doktori Iskolája is. A 2016-os évben a Stipendium Hungaricum pályázati rendszer lehetővé tette az angol nyelvű képzés jelentős kiterjesztését.

Az idegen nyelvű képzés elindítása és kiterjesztése minden bizonnyal a legjelentősebb pozitív változás a Neveléstudományi Doktori Iskola életében. Fontos ugyanakkor hozzátenni, hogy a rendelkezésre álló szervezeti kapacitások fejlődése messze nem követte az ezzel együtt keletkező új koordinációs és szervezési feladatok növekedését, így az idegen nyelvű képzés minőségének folyamatos biztosítása és fenntarthatóságának a garantálása jeleni az egyik legfontosabb jelenlegi és jövőbeni kihívást.

Hallgatók és hallgatói előrehaladás

Az egyes programok által készített önértékeléseket készítő programvezetőktől azt kértük, hogy kivétel nélkül minden egyes hallgató előrehaladásáról és az ezzel kapcsolatos esetleges problémákról számoljanak be. A programvezetők többsége ezt megtette: ott, ahol ez nem történt meg, szorgalmazzuk ennek pótlását.

A viszonylag nagyszámú hallgatói kör tagjai előrehaladásának monitorozását egy olyan, e céllal létrehozott adatbázissal támogatjuk, amely minden lényeges információt tartalmaz hallgatóinkról, és amely a legkülönbözőbb leválogatásokat teszi lehetővé. E olyan fontos

menedzsment eszközt alkot, amelyet a jövőben tovább szeretnénk fejleszteni, többek között annak biztosításával, hogy ezt az egyes programok vezetői könnyen használni tudják.

A Neveléstudományi Doktori Iskola hallgatói körében – különösen a nem ösztöndíjas, azaz önköltséges hallgatók tekintetében – nem minden felvett hallgató tud eljutni a disszertáció elkészítéséig és megvédéséig. A felvett hallgatók között vannak olyanok, akik esetében esetenként az abszolutórium megszerzését és a komplex vizsga letételét önmagában eredménynek lehet tekinteni, figyelembe véve, hogy a neveléstudományi doktori képzésbe belépő hallgatók egy hányada olyan gyakorlati szakember, aki nem feltétlenül kutatóként, hanem olyan pedagógusként, vezetőként vagy szakértőként kívánja életpályáját folytatni, akinek munkája igényli azokat a kompetenciákat,¹⁰ melyeket a doktori képzésben lehetséges eredményesen fejleszteni. E hallgatók számára a doktori képzésbe történő bekapcsolódás akkor is jól megtérülő befektetés lehet, ha tanulmányaik nem vezetnek el a doktori cím megszerzéséig.

Témavezetők és témavezetés

A témavezető szerep felértékelődése nyomán a témavezetés kérdése a Neveléstudományi Doktori Iskola minőségmenedzsment és minőségfejlesztés szempontból egyik legfontosabb témájává vált. A doktori iskolában témavezetői feladatokat ellátó oktatók listája megtekinthető mind a doktori iskola saját honlapján, mint a doktori.hu honlapon. A doktori iskolánkban a témavezetővé válás kétszintű kiválasztáson keresztül történik. 2016 óta ahhoz, hogy ebben a doktori iskolában valaki témavezetővé válhasson, a személyét titkos szavazással el kell, hogy fogadja a doktori iskola tanácsa, ami az érintett program vezetőjének két ajánlással alátámasztott javaslatára történik a DIT ülésén. A tényleges témavezetővé váláshoz azonban ez nem elegendő: az erről hozott döntést minden egyes hallgató esetében a doktori iskola tanácsának javaslatára a kari szintű Doktori Tanács hozza meg. Az első szint értelmezhető úgy, mint egy általános „akkreditációs” folyamat, amely azt garantálja, hogy konkrét személyi döntést már csak olyan potenciális témavezetőkről lehessen hozni, akik ezen a szűrőn keresztül mentek.

A témavezetői szerep felértékelődése kiváltotta a doktori iskola vezetése és a témavezetői közösség között közvetlen kommunikáció igényének erősödését. Eddig két alkalommal szerveztünk a doktori iskola valamennyi témavezetőjét érintő közös megbeszélést, és ilyen programokat havi rendszerességgel tartunk az idegen nyelvű programokba bekapcsolódott témavezetők bevonásával. A témavezető közösséggel történő közvetlen kommunikációban további lehetőségek rejlenek, amelyeket a jövőben igyekszünk még inkább kihasználni.

Kutatási programok és műhelyek

A Neveléstudományi Doktori Iskola arra törekszik, hogy az egyes programok mögött olyan, koherens kutatási programot megvalósító szakmai műhelyek legyenek, amelyek garantálni tudják a képzésbe bekapcsolódó doktori hallgatók számára a szakmai fejlődés megfelelő szellemi háttérét.

Minden programnak feladata, hogy a képzési folyamatba beépítse olyan szakmai műhelyek szervezését, amelyek lehetővé teszik, hogy az adott programhoz kapcsolódó doktori hallgatók kutatási előrehaladásukról az adott programhoz kapcsolódó szakmai közösség (elsősorban az oktatói, témavezetői és hallgatói közösség) előtt rendszeresen beszámoljanak

¹⁰ Ezek lényegében az Európai Kvalifikációs Keretrendszerben és Nemzeti Kvalifikációs Keretrendszerben 8. szinten meghatározott kompetenciák.

előrehaladásukról, és e közösségektől megfelelő visszajelzéseket kaphassanak. E szakmai műhelyek részét alkotják a képzési tervnek.

Az egyes (képzési) programok mögött lévő kutatási programok kidolgozottsága egyenetlen. Vannak olyan programok, amelyek mögött komoly nemzetközi kapcsolathálóval rendelkező, esetenként külső kutatási pályázatokon elnyert forrásokból finanszírozott kutatási projektek találhatóak, amelyek lehetővé teszik a doktori hallgatók aktív befonását, de vannak olyanok is, ahol ez a folyamat még a kezdeténél tart. Ezt az egyenetlenséget a doktori iskolánk egyik gyengeségének tekintjük, és e területen törekszünk további előrelépésre. Ehhez is kötődik egy másik gyengeség: ez a doktori hallgatóink egy részének alacsony szintű nemzetközi publikációs tevékenysége. E tekintetben, részben a korábban említett ÚNKP program, részben a kari szintű támogató pályázati lehetőségek hatására, érzékelhető előrelépés történt, de továbbra is ezt tartjuk az egyik olyan területnek, ahol további fejlesztő beavatkozásokra lesz szükség.

Nemzetközi beágyazottság

A Neveléstudományi Doktori Iskola stratégiai prioritásainak egyik legfontosabbika a nemzetköziesedés és a nemzetközi beágyazottság erősítése. Ennek egyik legfontosabb megjelenése az idegen nyelven történő képzés elindult kiépülése, aminek eredményeképpen 2017 végén már közel húsz külföldi doktori hallgató tanult a doktori iskolánkban. Az idegen nyelvű képzés kiépülése képzési innovációk sokaságát hozta magával, és jelentős mértékben hozzájárult a doktori iskola képzési és kutatási kapacitásainak a növekedéséhez. Tudatosan törekszünk a magyar és idegen nyelven folyó képzések közötti kapcsolatok erősítésére, a magyar és külföldi doktori hallgatói közösségek összekapcsolására.

Az idegen nyelvű képzés kiterjesztése szükségessé tette, hogy erősítsük a doktori iskola belső folyamatainak a nemzetközi térben való láthatóságát. Ezt a célt szolgálta, egyebek mellett, a képzési terv egészének és az alapvető dokumentumoknak az angol nyelvre történő lefordítása, és különösen a doktori iskola angol nyelvű honlapjának jelentős mértékű fejlesztése.

Komoly kihívást jelent a jelenleg még futó Horizon 2020 program lezárulása után az idegen nyelvű képzések adminisztrációs és pénzügyi hátterének levárható elbizonytalanodása, és különösen az a tény, hogy nem biztosított az idegen nyelvű képzésekből befolyó forrásoknak a doktori képzésbe történő visszaforgatása.

Az egyik legkomolyabb gyengeségnek látjuk a hallgatói és oktatói mobilitás viszonylag alacsony szintjét, és fenyegetésnek vagy kockázatnak a kialakult mobilitási folyamatok fenntarthatóságának a biztosítását.

Erősségek és gyengeségek (SWOT)

A 2017-ben lezajlott programszintű önértékelések egyik meghatározó eleme volt SWOT elemzések elkészítése, amelyek megtalálhatók csaknem minden programszintű önértékelésben. Ebből kirajzolódik az erősségeknek és gyengeségeknek, továbbá a kihasználható lehetőségeknek és elkerülendő veszélyeknek vagy fenyegetéseknek az a képe, amelyet az alábbi táblázatban foglalunk össze.

Erősségek Az ország egyik vezető kutatóegyeteméhez tartozás	Gyengeségek Az elismert nemzetközi folyóiratokban publikáló doktori hallgatók alacsony aránya
---	---

<p>A résztvevő karokon működő szellemi műhelyekben rejlő szakmai potenciál</p> <p>Paradigmatikus diverzitás (eltérő kutatási paradigmák egyidejű jelenléte és ezek egymásra gyakorolt kölcsönös megtermékenyítő hatása)</p> <p>Egyes programok erős nemzetközi beágyazottsága</p> <p>A programok közötti kapcsolódásokat erősítő moduláris képzési rendszer</p> <p>A doktori iskolát irányító testületen belüli kommunikáció és együttműködés magas szintje és rendszeressége</p>	<p>A felvételi standardok érvényre egyenetlen érvényesülése az egyes programok saját felvételi gyakorlatában</p> <p>A túlságosan alacsony ösztöndíjas hallgatói szám és arány</p> <p>Az egyes (képzési) programok mögött lévő kutatási programok egyenetlen kidolgozottsága</p> <p>A doktori hallgatóknak a kari kutatási programokba történő bevonásának egyenetlen szintje</p> <p>A doktori iskola adminisztrációját ellátó munkatársak száma és a szervezési-koordinációs feladatok mennyisége közötti szakadék</p>
<p>Lehetőségek</p> <p>Az idegen nyelvű képzés további kiterjesztése</p> <p>Külső partneri kapcsolatok további erősítése</p> <p>Nemzetközi oktatói és hallgatói mobilitás erősítése</p> <p>A hallgatói részvétel és szerepvállalás erősítése minden területen, a hallgatói körben lévő potenciál jobb kihasználása</p> <p>A belépő új doktori hallgatók szakmai támogatásának és mentorálásának erősítése</p> <p>Képzési innovációk további támogatása</p> <p>A témavezető közösséggel történő közvetlen kommunikációban rejlő lehetőségek</p> <p>Szakmai reflexió a doktori képzés új formáiról és funkcióiról, és e reflexió nyomán képzési innovációk bevezetése</p> <p>A minőségbiztosítás és minőségfejlesztés tág értelmezése, a minőségbiztosítási és minőségfejlesztési programban megfogalmazott alapelvek érvényre juttatása, minőségfejlesztés változatos formáinak jobb kihasználása</p>	<p>Fenyegetések, kockázati tényezők</p> <p>A nagy létszámú témavezetői kör egyenetlen alkalmazkodása a megnövekedett témavezetői felelősség igényeihez</p> <p>A doktori iskola szervezeti státusának nem kellő tisztázottsága</p> <p>A szervezési, adminisztratív háttér fragmentált jellege (NDI saját adminisztráció, kari tanulmányi adminisztráció és nemzetközi ügyekkel foglalkozó adminisztráció) és az érintett adminisztratív egységek közötti együttműködés nehézségei</p> <p>A 2016-os képzési reform előtt belépett hallgatók kutatás-módszertani felkészültségének egyenetlensége</p> <p>A 2016-ban bevezetett képzési reform előrehaladásával megjelenő új feladatokkal (pl. komplex vizsga) összefüggésben jelentkező, előre nem mindig látható kihívások</p> <p>A futó Horizon 2020 program lezárulása után az idegen nyelvű képzések adminisztrációs és pénzügyi háttérének lehetséges elbizonytalanodása, az idegen nyelvű képzésekből befolyó forrásoknak a doktori képzésbe történő visszaforgatásának a hiánya</p>

Függelék

Beszámoló az ELTE Neveléstudományi Doktori Iskolája 2016. évi működéséről - rövidített változat¹¹

Az ELTE Neveléstudományi Doktori Iskolája (NDI) előző évi beszámolójában részletesen bemutattuk azokat a moduláris képzésre történő átállást célzó, korábban elindított kurrikulum-reform nyomán bekövetkezett változásokat, amelyek hatása értelemszerűen a 2016-os folyamatokat is meghatározta. A korábban elindult változások a 2016-os évben különösen turbulens környezetben folytatódtak. Ebben az évben került sor a felsőoktatásról szóló törvény 2015 végén elfogadott, a hazai doktori képzés egészét érintő módosításának megfelelő új működési rend kialakítására, így a korábban lezajlott átalakulást nem stabilizálódás, hanem a változások újabb, még jelentősebb hulláma követte. Ebben a 2016-os évről szóló beszámolóban az alábbiaknak megfelelően mutatjuk be a NDI működését és belső folyamatait.

Tekintettel arra, hogy e beszámoló terjedelmi korlátai sok részlet megjelenítését nem teszik lehetővé, javasoljuk az doktori iskola 2016-ban felújított honlapjának a megtekintését is.¹²

Az ELTE Neveléstudományi Doktori Iskolájának feladata és küldetése

A doktori iskolánk 2016 elején újrafogalmazta feladatait és küldetését. Az erről szóló „bemutakozó szöveget” a doktori iskola Tanácsában lezajlott egyeztetést követően ennek az évnek elején helyeztük el az iskola honlapján. A honlapra kikerült új bemutatkozás „küldetésnyilatkozatként” is értelmezhető. E szerint a Neveléstudományi Doktori Iskola „szélesen értelmezett, interdiszciplináris, neveléstudományi elméleti alapokon nyugvó pedagógiai tudományos képzési programot kínál hallgatóinak, azzal a céllal, hogy felkészítse őket a felsőoktatás és a tudományos kutatás területén végzett munkára, továbbá az oktatási ágazat területén egyéb olyan munkakörök betöltésére, amelyek magas szintű kutatói kompetenciákat igényelnek. A képzés közvetlen célja az egyénileg vagy kutató teamekben végzett önálló kutató és fejlesztő tevékenységhez, és az ezek eredményeképpen születő kutatási eredmények megosztásához és gyakorlati alkalmazásához szükséges magas szintű képességek fejlesztése. Neveléstudományi Doktori Iskola feladatának tekinti, hogy a neveléstudományi kutatók felkészítésében meghatározó szerepet töltsön be. A képzés fontos célcsoportját alkotják azok a kutatópedagógusok, akik úgy kívánják fejleszteni kutatói kompetenciáikat, hogy közben nem szakadnak el a pedagógiai gyakorlattól.”

E „küldetésnyilatkozat” kiemelte, hogy doktori iskolánkban „a tanulás meghatározó részét alkotja az *egyéni kutatási program* megvalósításának keretei között zajló *önálló tanulás*. Saját kutatásukat a doktori hallgatók témavezetőjük közvetlen irányítása mellett folytatják, akinek különösen fontos szerepe van az önálló egyéni tanulás támogatásában. Az Iskolába belépő hallgatóknak a felvételük időpontjában a nemzetközi szakirodalom ismeretén alapuló előzetes kutatási elképzelésekkel kell rendelkezniük, amelyet a témavezetőjük támogatásával a képzés harmadik aktív félévének végére kell a nemzetközi szakirodalom ismeretére épülő, a kutatási módszereket részletesen bemutató, megvalósítható kutatási tervé formálniuk. Ez utóbbit a témavezető és a tematikus programok vezetőinek javaslatára a Doktori Iskola Tanácsa fogadja el: ez képezi később a doktori fokozat megszerzéséhez szükséges, nyilvános vitán megvédett

¹¹ A beszámoló terjedelmesebb, eredeti változatát 2017 tavaszán fogadta el Neveléstudományi Doktori Iskola Tanácsa, majd vette tudomásul a PPK kari szintű Doktori Tanács. A rövidítések helyét zárójel közötti három pont jelzi.

¹² Lásd itt: <http://www.ppk.elte.hu/nevtudphd/bemutakozas>

disszertáció alapját.” A honlapunkon olvasható dokumentum a fentiek mellett hangsúlyozza, hogy az iskola „elvárja hallgatóitól a nemzetközi szakirodalomban történő alapos elmélyülést, a választott témában a kutatási előzményekről való magas szintű tájékozottságot, a korszerű kvalitatív és kvantitatív kutatási módszerek magas szintű ismeretét, a felsőoktatási oktatói gyakorlat megszerzését, továbbá a tudományos közösségen belül zajló kommunikációba történő aktív bekapcsolódást, így különösen a kutatási eredmények mérvadó tudományos fórumokon történő közzétételét, beleértve ebbe a hazai és nemzetközi szakfolyóiratokban történő publikálást.”

A doktori képzésünk alapvető jellemzőinek alakulása

Más doktori iskolákhoz hasonlóan az ELTE Neveléstudományi Doktori Iskolája esetében is külön érdemes bemutatni a doktori képzés 2016. évi reformja előtt jellemző *6 féléves képzésben tanuló* és az e reform életbelépése után az új *8 féléves képzésbe belépett* hallgatók számát. Az előző csoportba tartozók száma 2016 első félévében 74 volt, a második félévben 50. Az utóbbi félévben léptek be a képzésbe voltak az új, 8 évfolyamos rendszerben tanuló hallgatók, akinek a száma 33 volt (lásd *1. Függelék táblázat*).

1. Függelék táblázat

Az ELTE PPK Neveléstudományi Doktori Iskolájában tanuló hallgatók száma, 2016 első és második félévben¹³

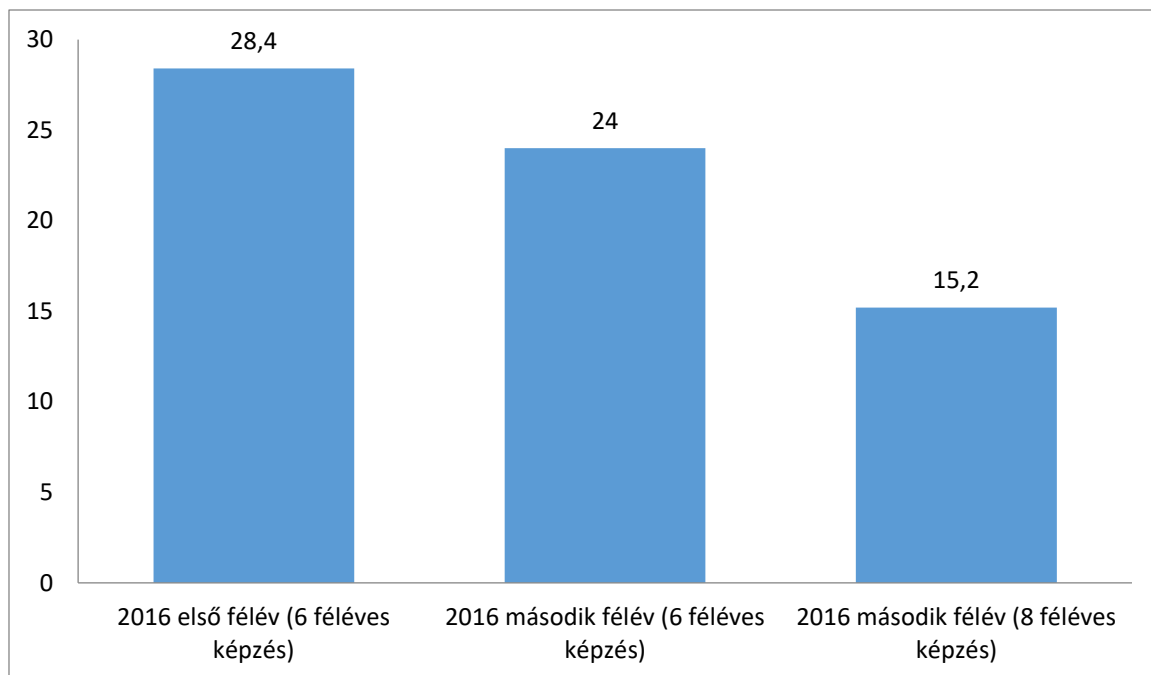
		Hallgatók létszáma	Ebből ösztöndíjasok
2016 első félév	Magyar	74	21
	Külföldi	0	0
	ÖSSZESEN	74	21
2016 második félév (6 féléves képzés)	Magyar	47	12
	Külföldi	3	0
	ÖSSZESEN	50	12
2016 második félév (8 féléves képzés)	Magyar	25	5
	Külföldi	8	0
	ÖSSZESEN	33	5

A Neveléstudományi Doktori Iskola hallgatóinak meghatározó hányada hagyományosan *önköltséges*. (...) Ezzel kapcsolatban fontos ugyanakkor kiemelni, hogy az önköltséges és ösztöndíjas hallgatók közötti arány 2016 folyamán olyan mértékben felborult, hogy ez már veszélyeztetheti a képzés minőségét. Az ösztöndíjas hallgatók aránya az első félévben még 28,4% volt, a második félévben azonban már csak 20,5%, ami egy éven belül, azaz két tanév között igen nagy (csaknem 30%-os) csökkentést mutat. Ezt még riasztóbbá teszi, hogy amíg 2016 második félévében 6 féléves képzésben lévők körében még 24% volt az ösztöndíjas hallgatók aránya, a hosszabb ideig bennmaradó új 8 féléves képzésben lévők körében ez 15,2%-ra süllyedt (...) (lásd *1. Ábra*).

1. Ábra

Az ösztöndíjas hallgatók arányának alakulása 2016-ban (%)

¹³ Az adatok forrása: ELTE PPK Tanulmányi Hivatal Oktatásszervezési Iroda

Az ösztöndíjas hallgatók számának és arányának alakulására elsősorban annak fényében érdemes kiemelt figyelmet szentelni, hogy ezeket a hallgatókat a doktori iskola olyan főfoglalkozású kutató munkatársként kezeli, akik meghatározó erőforrást jelentenek a neveléstudományi kutatási terület számára. Ez az erőforrás nagymértékben meghatározza a kutatási terület fejlődési lehetőségeit, hiszen az ösztöndíjas hallgatók azok, akiket szinte teljes értékű kutató munkatársakként tudunk bevonni kutatási projektekbe, és akik nemcsak saját egyéni doktori kutatásaik megvalósításával tudnak hozzájárulni a projektek eredményes megvalósításához, hanem az oktatói-kutatói közösség tagjaként általában is növelik azoknak a szervezeti egységeknek a potenciálját, amelyekhez személyesen kapcsolódnak. (...).

A 2016-os év hallgatói létszámmal kapcsolatos legjelentősebb változása az új idegen (angol) nyelvű képzésbe belépett hallgatók megjelenése és számuk növekedése. A karunkon futó *EDiTE Horizon 2020 program*¹⁴ keretében 2016 elején három fiatal kutatót vettünk fel tudományos segédmunkatársként a *Neveléstudományi Intézet* és a *Felnőttképzés-kutatási és Tudásmenedzsment Intézet* személyi állományába, akik az év folyamán e program támogatásával (tehát nem ösztöndíjasként) egyúttal az új angol nyelvű képzési programunkba is beléptek. Hozzájuk csatlakozott 2016 őszén 5 új, további külföldi hallgató, akik a *Stipendium Hungaricum* program támogatásával tanulnak Magyarországon (ketten Kazahsztánból, egy fő Grúziából, egy Szíriából, és egy Ghánából).

A közvetlen képzésben résztvevő (kurzusokat látogató) doktori hallgatók csak egy részét alkotják a doktorandusz közösségnek. Hozzájuk közeli létszámban voltak 2016-ban olyan doktoranduszaink, akik a *fokozatszerzési eljárás* szakaszában voltak. 2016-ban a létszámuk 82 volt: közülük 28 volt azok száma, akik 2016 folyamán jelentkeztek fokozatszerzésre (lásd 2. *Függelék táblázat*). A beszámoló évében 27 doktorandusz tett szigorlatot, 20 vett részt nyilvános vitán és 20-an szereztek doktori fokozatot.

¹⁴ A program angol nyelvű honlapját lásd itt: <http://www.edite.eu>; az ELTE saját EDiTE honlapját lásd itt: <http://www.ppk.elte.hu/nevtud/horizon2020>

2. Függelék táblázat

Az ELTE PPK Neveléstudományi Doktori Iskolájában fokozatszerzési szakaszban lévő doktoranduszok és a fokozatszerzés folyamat egyes állomásain lévők száma 2016-ban¹⁵

Doktori programok	fokozatszerzési eljárásban résztvevők összlétszáma	fokozatszerzési eljárásra jelentkezett	szigorlatot tett	ebből sikertelen	nyilvános vitán részt vett	fokozatot szerzett
Neveléstudományi kutatások	19	4	4	2	6	9
Andragógia	6	3	2	0	1	1
Gyógypedagógia	12	7	4	0	1	0
Nevelélmélet	12	1	3	0	5	4
Nyelvpedagógia	9	2	3	0	6	5
Pedagógiatörténet	9	4	3	0	0	0
Tanítás-tanulás	15	7	8	0	1	1
NDI összesen:	82	28	27	2	20	20

A Neveléstudományi Doktori Iskolában oktatóként és témavezetőként dolgozók részben a kar intézeteinek (*Neveléstudományi Intézet, Felnőttképzés-kutatási és Tudásmenedzsment Intézet, Egészségfejlesztési és Sporttudományi Intézet, Interkulturális Pedagógiai és Pszichológiai Intézet*), részben az NDI képzési programjai mögött található más karok (*Tanító- és Óvóképző Kar, Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar, Bölcsészettudományi Kar*) oktatóinak a köréből kerülnek ki. Emellett kisebb arányban vannak olyan külső oktatóink és témavezetőink is, akik az ELTE egyéb karain dolgoznak, vagy nem az ELTE munkatársai. 2016 végén 82 témavezetőnknek volt hallgatója valamelyik jelenleg futó vagy korábban indult képzési programunkban.

A törzstagok számának és összetételének változása

A doktori iskolák arculatát, tudományos tevékenységük jellegét és minőségét alapvetően meghatározza a törzstagjaik köre. 2016 folyamán a NDI Tanácsa törzstagjainak köre *négy* új személlyel, két egyetemi tanárral és két habilitált egyetemi docenssel bővült. (...)

A szervezeti háttér és finanszírozás alakulása

A szervezeti folyamatok szempontjából a 2016. év meghatározó jelentőségű eseményének kell tekintenünk a Neveléstudományi Doktori Iskola *működési szabályzatának* a doktori képzés új jogszabályi környezetéhez történő hozzáigazítását, és a kari Doktori Tanács által történő elfogadását,¹⁶ továbbá az új *minőségbiztosítási és minőségfejlesztési terv* kidolgozását és elfogadását.¹⁷ E dokumentumok formális elfogadása az év közepén nemcsak a korábbi szervezeti bizonytalanság nagymértékű csökkenését eredményezte, hanem az operatív vezetés és a folyamatos minőségfejlesztés számára stratégiai utakat is kijelöltek.

Az ELTE Neveléstudományi Doktori iskolájának egyik meghatározó sajátossága, amint az az oktatói háttér bemutatásából is látható, hogy szervezeti bázisát egyszerre több kar és az – akár „anyaintézménynek” is nevezhető – Pedagógiai és Pszichológiai Karon belül több szervezeti egység alkotja. A doktori iskola 2016-ban is részben e karok és szervezeti egységek humán

¹⁵ Az adatok forrása: ELTE PPK Tanulmányi Hivatal Oktatásszervezési Iroda

¹⁶ A szabályzatot lásd itt: https://ppk.elte.hu/file/NDI_mukodesi_szabalyzat_es_kari.pdf.

¹⁷ A dokumentumot lásd itt: <https://ppk.elte.hu/file/ndiminosqebiztositasiterv2016.pdf>.

erőforrásait használta, azaz az NDI-ben az ezekben dolgozó oktatók tanítottak, vállalták doktoranduszok témavezetését, vállaltak szerepet szigorlati és védési bizottságokban, láttak el bírálói szerepeket, és elsősorban az ő munkájuk minőségétől függött a doktori iskolában folyó munka egészének minősége.

Az NDI munkájának eredményességét 2016-ban is alapvetően meghatározta az, hogy az érintett szervezeti egységek vezetői mennyire támogatták munkatársaiknak a NDI-ben végzett oktatói, témavezetői és egyéb munkáját. 2016 folyamán a NDI működésében közvetlenül érintett szervezeti egységek száma megnőtt azáltal, hogy az iskola képzési programrepertoárja bővült az *Egészségfejlesztési és Sporttudományi Intézet* szervezeti erőforrásaira támaszkodó *Sport és Egészségnevelés Programmal*, ami tovább növelte azt a NDI-re korábban is jellemző szervezeti komplexitást. (...)

Az operatív működés minőségének biztosítása ebben a növekvő komplexitású szervezeti környezetben 2016-ban különösen nagy kihívást jelentett, mivel a doktori iskola saját, korábban a *Neveléstudományi Intézet* munkatársi köréhez tartozó adminisztrátora 2016 nyarán távozott, és a helyére pályázati úton, a nyár folyamán kellett új munkatársat kellett keresnünk. Ez a változás azzal is járt, hogy az operatív működés szempontjából meghatározó jelentőségű adminisztrátori funkció a *Neveléstudományi Intézet*től a *Felnőttképzés-kutatási és Tudásmenedzsment Intézet*hez került át, részben azzal összefüggésben, hogy a doktori iskolának az operatív működés biztosításáért felelős *titkára* ennek a szervezeti egységnek a vezetője. (...).

A doktori iskola operatív vezetésében 2016-ban meghatározó szerepűvé vált a *Vezetőség*, amely a kari doktori képzési szabályzat 2016-os e témában is történt módosítása értelmében három főből áll (ezek a NDI vezetője, titkára és a doktori iskola Tanácsának – DIT – egy választott tagja). A Vezetőség 2016 folyamán vált a szervezeti és működési szabályzat által formálisan elismert és támogatott testületté, és ebben az évben egészült ki a DIT által titkos szavazáson megválasztott harmadik taggal. A Vezetőség a 2016. évben minden hónapban egy alkalommal formális módon tanácskozott, általában a DIT ülését megelőző héten, előkészítve a DIT ülését. 2016-ban alakult ki az a gyakorlat, hogy a Vezetőség által két DIT ülés között meghozott döntésekről a NDI vezetője minden DIT ülésen önálló napirendi pontban részletesen tájékoztatja a DIT tagjait. A Vezetőség és az ezen keresztül érvényesülő kollektív vezetés így beépült a doktori iskola működésének rendjébe, ami a DIT-et szinte teljes mértékben mentesítette az operatív feladatokkal való foglalkozás korábban meglévő terhétől, és elősegítette, hogy figyelmét a stratégiai vezetési kérdésekre összpontosítsa.

A doktori iskola irányításában a doktori iskola Tanácsának, a DIT-nek van meghatározó szerepe, és ez a szerep 2016-ban jelentősen megerősödött. (...) A testületnek a törzstagokon túl tagja mindegyik program (programspecializáció, programmodul) vezetője, beleértve ebbe az elméleti alapozó és kutatás-módszertani modulokat, amelyekhez hallgatók nem kötődnek, de meghatározó szerepük van valamennyi program hallgatóinak felkészülésében. A DIT-nek állandó meghívottja a Neveléstudományi Intézet vezetője és szavazati joggal bíró tagja a doktorandusz hallgatói önkormányzat képviselője (ezek 2016-ban épültek bele a doktori iskola működési szabályai közé).

A doktori iskola Vezetősége 2016 folyamán kiemelt figyelmet fordított arra, hogy a DIT stratégiai irányító szerepe erősödjön. A testület minden hónapban egy alkalommal, félévvel előre rögzített időpontokban ülésezett, és ezek az ülések minden alkalommal gondos előzetes tervezés alapján zajlottak. A Vezetőség igyekezett az ülések napirendjét úgy alakítani, hogy

azokon kellő idő álljon rendelkezésre a stratégiai jelentőségű ügyek megvitatására, és stratégiai jelentőségű pontokon tudatosan bővítette a DIT hatáskörét (így például az év elején alakítottuk ki azt a rendszert, amelynek nyomán a DIT titkos szavazáson megfogalmazott támogatása kell ahhoz, hogy valaki felkerülhessen a NDI témavezető listájára, ami a NDI témavezetőnek egyfajta előzetes „akkreditálását” jelenti).

(...)

Belső változások turbulens környezetben

2016 folyamán a Neveléstudományi Doktori iskola részben a doktori képzés országos szintű reformja, részben az ezt kísérő és kiegészítő belső folyamatok nyomán különösen nagy horderejű változásokon ment keresztül. Az országos szintű reform keretei között – hasonlóan az ország összes doktori iskolájához – át kellett térnünk a korábbi 6 féléves (180 kredit) képzésről a 8 féléves (minimum 240 kredit) képzésre, és ennek megfelelően át kellett alakítanunk a képzési programunk egészét. A NDI a kari szintű szabályozással összhangban 252 kreditben határozta meg a 8 félév alatt összegyűjtendő kreditek számát, amelyből 84-et kurzusok látogatásával, 112-öt kutatási tevékenységgel, 44-et tanítási tevékenységgel és 12-öt a komplex vizsgára történő felkészüléssel kell a hallgatóknak megszerezniük. A képzési programok átstrukturálása és az új szabályozási környezetnek megfelelő működés kialakulása más doktori iskolákhoz hasonlóan az ELTE Neveléstudományi Doktori Iskoláját is rendkívüli kihívások elé állította, és az iskola vezetésétől, adminisztrációjától és vezető oktatóitól különleges energiaráfordítást, óriási mennyiségű olyan munkavégzést igényelt, amelynek döntő hányadát a szabadidejük terhére, gyakran hétfőreken és éjszakánként végzett rendkívüli munkával tudták teljesíteni.

A 2016-os év egyik leginkább meghatározó változása az angol nyelvű képzés elindítása volt. Négy programunkat hirdettük meg angol nyelven, amelyek közül háromba jelentkeztek hallgatók. Az új angol nyelvű képzés elindítását az tette lehetővé, hogy az Európai Unió Horizon 2020 programja támogatásával folyó EDITE projekt keretei között korábban létrejöhettek az angol nyelvű képzési program keretei és részben rendelkezésre álltak olyan szervezeti kapacitások, amelyek segítették az új hallgatók fogadását és integrálását, az angol nyelven oktatók szakmai közösségének a működtetését, a folyamatos problémakezelést. Mindez különösen intenzív együttműködést és koordinációt igényelt a kari oktatási adminisztráció, a nemzetközi ügyekkel foglalkozó kari munkatársak és az NDI adminisztrációja között. (...)

A 2016. év jelentős eseménye volt az, hogy más hazai doktori iskolákkal együtt bekapcsolódhattunk az Új Magyar Kiválósági Programba (UNKP). 17 hallgatónk kapott egy évre szóló UNKP támogatást, ami lehetővé tette, hogy e hallgatók doktori kutatási programjaikat új elemekkel egészítsék ki. A Neveléstudományi Intézet vezetőjével egyeztetéseket folytattunk annak érdekében, hogy ezek a hallgatók – az ösztöndíjasokhoz hasonlóan – jobban integrálódhassanak az érintett szervezeti egységek kutatási programjaiba.

A képzési program változása

Mint korábban jeleztük, a doktori képzés országos reformja azzal járt, hogy a 2014/2015-ös tanévben elkezdett, az előző évi beszámolómban bemutatott átfogó kurrikulum-reformot nem folytathattuk tovább, illetve e reformot új mederbe kellett terelnünk. A 2016-os év legjelentősebb kihívását e területen az jelentette, hogyan tudjuk úgy megőrizni a korábban elindított kurrikulum reform értékeit, hogy egyúttal megfeleljünk a 8 féléves képzés új

követelményeinek, ezen belül a korábbi 180 kredités rendszerről a minimum 240 kredités rendszerre való áttérés követelményének. A DIT 2016 első félévében folyamatosan foglalkozott a kurrikulum-reform új mederbe terelésének kérdésével, és sikerült elérnie, hogy a korábban elért eredményeket megtartva lépjünk át az új rendszerbe. Megőrizhettük a korábban kialakult moduláris struktúrát, illetve a közös elméleti és kutatás-módszertani program-modulokra épülő „elágazásos” (több párhuzamos programspecializációra épülő) képzési szerkezetet (a korábbi és az új képzési szerkezet kreditmegosztását mutatja a 3. Függelék táblázat).

3. Függelék táblázat

A képzési program kreditmegosztásának alakulása 2016 előtt és 2016-tól

Tevékenység	Megszerzendő kreditek száma 2016 előtt	%	Megszerzendő kreditek száma 2016 után	%
Kurzusok látogatása	105	58	84	33
Kutatás	47	26	112	44
Oktatási tevékenység	28	16	44	17
Komplex vizsga	-		12	5
Összesen	180	100	252	100

A fentieknek megfelelően a képzési programunkat oly módon kellett átalakítanunk, hogy a kurzusokhoz kapcsolódóan a korábbi 105 kredit helyett csak 84 kredit állt rendelkezésre, ami lényegében összhangban volt azzal a korábban is meglévő stratégiai célkitűzésünkkel, hogy a doktori képzésben a kutatási elemeket a kurzuslátogatási elemekkel szemben erősítsük. Azt, hogy a 84 kredit felosztását az új képzési programszerkezetben hogyan oldottuk meg a 4. Függelék táblázat mutatja.

4. Függelék táblázat

A képzési program kurzusok látogatásával megszerezhető kreditmennyiségének alakulása a 2016-tól érvényben lévő új képzési programban

Tevékenység	Megszerzendő kreditek száma
1. Programmodul: Elméleti alapozó programmodulhoz tartozó kurzusok látogatása	21
2. Programmodul: Kutatás-módszertani programmodulhoz tartozó kurzusok látogatása	21
3. Programmodul: Programspecializációhoz kapcsolódó kurzusok látogatása	21
4. Programmodul: Szabadon választható kurzusok látogatása (ezek körébe tartoznak a programspecializációkhoz kapcsolódó, kurzusszerűen megszervezett műhelyfoglalkozások)	21
Összesen	84

A képzési programra vonatkozó új szabályok értelmében az egyes programmodulok legalább négy hét kredités kurzust kell kínálniuk és a hallgatónak mindegyikből legalább hármat kell felvenniük ahhoz, hogy a 21 kreditet megszerezzék. A programspecializációk száma 2016-ban eggyel bővült: 2016 elején a dékán javaslatára a DIT elfogadta a programspecializációk körének

kibővítését a *Sport és egészségnevelés programmal*, így ezek száma a korábbi nyolcra kilencre növekedett (...). 2016-ban először vettünk fel hallgatókat a *Szaktárgyi pedagógiák* programba, amely várhatóan fontos szerepet fog játszani azoknak kutatópedagógusoknak felkészülésében, akik a pedagógiai gyakorlatukba ágyazottan szeretnék fejleszteni kutatói kompetenciáikat. Kiemelt figyelmet fordítottunk a *Kutatás-módszertani* alapozó programmodul fejlesztésére: ennek vezetője 2016-tól kezdve éppúgy, a DIT teljes jogú tagja, mint az összes hallgatókat fogadó program vezetője, így erősödött a lehetősége a kutatás-módszertani szempontok kiemelt érvényesítésének a doktori képzés egészén belül. (...)

Az angol nyelvű képzés beindítását 2016-ban négy program vállalta: ezek az Andragógia, az EDiTE (ez eredetileg is csak angolul volt hozzáférhető), a Gyógypedagógia és a Nyelvpedagógia (ez utóbbiban a képzés korábban is angolul folyt). Ehhez érdemes hozzátenni, hogy az angol nyelvű képzés éppúgy közös elméleti és kutatómódszertani alapozó programmodulokra épül, mint a magyar nyelvű.

A kurzusok látogatásával szerezhető kreditek számának lecsökkenése és a kutatási tevékenységgel szerezhetőek számának nagymértékű növekedése rendkívüli módon felértékelte a programspecializációk, ezek vezetői, és az egyes programokhoz kapcsolódó témavezetők szerepét, ami szükségessé tette ezzel összefüggő új minőségbiztosítási mechanizmusok kiépítésének elindítását (erről a következő részben lesz szó részletesebben). Ennek egyik eleme az a döntés, hogy a programspecializációk mindegyike mögött alakuljon ki olyan koherens kutatási program, amely támogatja az egyes programok olyan kutatási műhelyként történő működését, amely a programba bekerülő hallgatók számára megfelelő tanulási környezetet teremt a kutatásba ágyazott tanulás számára.

További fontos lépés volt a kredit-elismerési rendszer reformjának elindítása (ami a feladat komplexitásából fakadóan áthúzódott 2017-re). 2016-ban arról született döntés, hogy a Neveléstudományi Doktori Iskola a kutatási tevékenységgel megszerzendő 112 kreditet alcsoportokra osztja, azaz ezen belül külön kredit-mennyiséget rendel a közvetlen kutatási tevékenységekhez, a publikációhoz és a disszertáció elkészítéséhez, illetve ehhez kapcsolódóan a műhelyvitához. Ugyancsak döntés született arról, hogy a tanítással megszerzendő 44 kredithez is tevékenységek gazdag repertoárját fogjuk hozzárendelni.

Minőségbiztosítás, minőségfejlesztés és innováció

A minőségbiztosítás és minőségfejlesztés (...) 2016-ban kiemelt figyelmet kapott a doktori iskolánkban. Ennek egyik elemét alkotta az akkreditációs követelmények teljes körű teljesítése érdekében tett intézkedések sokasága, kezdve az oktatók és témavezetők MTMT adatainak frissítésétől, a MAB doktori adatbázisában szereplő adatok megfelelőségének szisztematikus átvizsgálásán keresztül a témavezetői témameghirdetések ellenőrzéséig. Emellett, döntően a korábban említett *új minőségbiztosítási és minőségfejlesztési program*, továbbá az öt egyetem és doktori iskola által alkotott EDiTE konzorcium keretei között 2016 folyamán intenzív minőségfejlesztési és innovációs tevékenység zajlott. A minőségbiztosítás, minőségfejlesztés és innováció területén 2016-ban történt folyamatok és események közül több megjelent e beszámoló korábbi részeiben, de ennek gazdagságát nem lehetséges egy ilyen rövid beszámolóban bemutatni. Az alábbi keretes írásban néhány jelentősebb elemet idézzük fel listászerűen.

Válogatás a 2016-os év jelentősebb minőségfejlesztéssel és innovációval kapcsolatos eseményeiből, folyamataiból

Képzési és kutatási folyamatok

. Elkezdtek annak megvalósítását, hogy a doktori iskola minden programja mögött legyen olyan koherens kutatási program, amely orientálja a témavezetői témameghirdetéseket és elősegíti a programok szakmai műhelyként történő működését.

. Elkezdtek az új komplex vizsga szabályozási koncepciójának kialakítását, kiemelt figyelmet fordítva a hallgatói kutatási tervek értékelésének kérdésére.

. Elindítottuk a kredit-elismerés új rendszerének kidolgozását, amely egyebek mellett ösztönzi a publikációs tevékenységet és várhatóan innovatív megoldásokat fog eredményezni a tanítási kreditek megszerzéséhez.

. A doktori iskola oktatói és hallgatói közössége számára minőségfejlesztési céllal nyilvánossá tettük a hallgatói kutatási terveket.

. A hallgatói kutatási tervek minőségének javítása céljából kidolgoztuk egy olyan belső intézményi kutatás tervét és az ehhez tartozó pályázati kiírást, amelynek célja a hallgatói kutatási tervek értékelő elemzése, és a kari vezetéstől kértük a pályázat kiírását.

. Az érintett szervezeti egységek bevonásával frissítettük az EDiTE program mögött lévő „*The Learning Teacher*” című kutatási programot.¹⁸

. Az angol nyelvű képzési programokban új, innovatív kurzustervezési megoldásokat kezdtünk alkalmazni (pl. „háromszlopos tervezés, „*course deliverables*” tervezése).

. Lépéseket tettünk annak érdekében, hogy az UNKP támogatást elnyerő hallgatóink jobban integrálódjanak az érintett szervezeti egységek munkájába.

. Kísérleti programot indítottunk el, amelynek keretei között a doktori hallgatók együttműködő kutatói teamekben végeznek külső megrendelő számára alkalmazott kutatást.

Hallgatók felvétele

. A felvételi követelményeket új elemekkel bővítettük (pl. kidolgozott kutatási tervet kell beadni, amely a leendő témavezetővel történő előzetes együttműködést feltételezi).

. Erősítettük a felvételizők értékelésének közös standardjait.

Külső kommunikáció, partnerség

. Létrehoztuk a doktori iskola új honlapját, amelyek a korábbiaknál gazdagabb tartalommal töltöttük fel.

. A doktori iskola iránt érdeklődők számára az iskola megismerését támogató nyílt napot szerveztünk, amihez a doktori iskolát bemutató prezentációt készítettünk.

. Az EDiTE projekt keretei között a partnerintézményekkel együttműködve partnerségi irányelveket dolgoztunk ki és fogadtunk el, a partnerségi folyamatok jobb megértése érdekében szemináriumot szerveztünk az iskola-egyetem partnerség témájában, ehhez koncepcionális háttéranyagot készítettünk.

Belső kommunikáció, tudásmegosztás

. Elindítottuk a programok közötti tudás és tapasztalat-megosztást (ennek keretében a nyelvpedagógiai program vezetője a hallgatói kutatási tervekkel kapcsolatos megközelítésről tartott előadást a doktori iskola Tanácsában).

. Kezdeményeztük a doktori iskola témavezetőivel közös rendezvények formájában történő rendszeres közvetlen vezetői kommunikációt, ami a témavezetők tájékoztatását és a témavezetői szempontok és igények jobb megismerését szolgálja (az első ilyen első alkalomra 2016 szeptemberében került sor).

¹⁸ Lásd itt: <http://www.ppk.elte.hu/nevtud/horizon2020/edite>

. Az angol nyelvű program oktatói számára rendszeres havi megbeszélést szerveztünk, amely lehetővé teszi az intenzív tudás-, tapasztalat és jó gyakorlat megosztást.

. Az angol nyelvű programban kiemelt figyelmet fordítottunk az innovatív tanulászervezési módszerek támogatására, ezek tényleges alkalmazására és az alkalmazás tapasztalatainak megosztására.

. Az angol nyelvű programban közös oktatói döntés nyomán áttértünk Canvas nevű digitális platform használatára, az oktatók számára ehhez kapcsolódó képzést szerveztünk.

Adminisztráció, szabályozás, dokumentáció, adatok,

. A DIT napirendjébe beépítettük az előző ülés emlékeztetőjének formális elfogadását, ami egyebek mellett az üléseken meghozott döntések implementálása nyomon követését támogatja.

. Az angol nyelvű képzésben korábban is tapasztalatokkal rendelkező Nyelvpedagógiai program munkatársainak segítségével elvégeztük a program indításával és a külföldi hallgatók fogadásával összefüggő anomáliák leírásának szisztematikus összegyűjtését, és ezt a Tanulmányi Hivatal vezetésével együtt a DIT egyik őszi ülésén megvitattuk.

. Folyamatosan fejlesztettük a témavezető és hallgatói nyilvántartási rendszerünket, ezeket „intelligenssőbbé” és a vezetői gyakorlat számára közvetlenül jobban felhasználhatóvá tettük.

. Új irányelvek és szabályozási koncepciók kidolgozását indítottuk el több területen (így pl. oktatókkal és témavezetőkkel kapcsolatos követelményekkel vagy a doktoranduszoknak a kari szervezeti egységek munkájába történő aktív bevonásával kapcsolatban).

. Folyamatosan erősítettük programvezetők stratégiai és operatív szerepét, arra törekedve, hogy minden, a programokat és a programokhoz kötődő hallgatókat érintő döntés az ő kezdeményezésükre és ellenőrzésük mellett történjen (pl. minden valamennyi a doktori hallgatókat és témavezetőket érintő személyi jellegű előterjesztés esetén).

. A Tanulmányi Hivatallal aktívan együttműködtünk az általa kezdeményezett kari szinten egységes kredittervezési és kreditelfogadási adminisztráció létrehozása érdekében.

. Az angol nyelvű programban elindítottuk az oktatók évközi hallgatói értékelését.

Fontos kiemelni, hogy a 2016-os évben a külső környezetben bekövetkezett nagymértékű változásokhoz történő alkalmazkodás korlátozott időt hagyott a minőség biztosítását és fejlesztését szolgáló olyan lépésekre, amelyeket az év közepén elfogadott új minőségbiztosítási és minőségfejlesztési programunk megfogalmazott. Így a 2017-es évre húzódott át olyan kiemelt területek további fejlesztése, mint a hallgatói kutatási tervek kutatás-módszertani megfelelősége, a témavezetői munka gazdagítása, az egyes programokon belül zajló kutatási műhelyek, az oktatói munka értékelése, és különösen a hallgatói publikációs tevékenység, ezen belül elsősorban az idegen nyelvű publikálás ösztönzése.

Nemzetköziesedés

(...) Az ELTE 2016 és 2020 közötti időszakra vonatkozó Intézményfejlesztési Tervével összhangban¹⁹ a doktori iskola vezetése 2016 folyamán kiemelt figyelmet szentelt a képzés és a képzést megalapozó kutatási tevékenység nemzetköziesítésének, amit a minőségfejlesztés és innováció egyik legfontosabb eszközének is tekintett.

A Neveléstudományi Doktori Iskola több programja, így különösen az Elméleti-történeti pedagógia és a Nyelvpedagógia programok esetében a nemzetközi együttműködésben végzett

¹⁹ Lásd különösen az Intézményfejlesztési Terv „A képzés hatékonyabb, fókuszáltabb nemzetköziesítése” című részét (itt: https://www.elte.hu/file/ELTE_IFT_2016-2020.pdf).

kutatások és képzés korábban is meghatározó elemek voltak, ami értelemszerűen a 2016-os évet is jellemezte. Ennek az évnek a folyamatai közül hármat érdemes külön kiemelni: az Elméleti-történeti pedagógia program nemzetközi programjait és rendezvényeit, az angol nyelvű képzés elindítását, illetve kiterjesztését, valamint az Európai Unió Horizon 2020 programjának a támogatásával folyó nagy költségvetésű EDiTE program implementálását és ennek hatásait a doktori képzés egészére. (...)

Az utóbbi 5 évben készült, megvédett értekezések

Doktorjelölt neve	témavezető	társ témavezető	Időpont	Értekezés címe	cím odaítélése
Domonkos Katalin	Hunyady Györgyné		2018-II-15 14:00	Az online zaklatás mint az iskolai agresszió egyik fajtája	2018.03.08
Simon Gabriella	Szivák Judit		2018-I-31 14:00	A mentori kompetenciák attitűd-komponensei	2018.03.08
Imre Nóra	Hegedűs Judit	Szekszárdi Júlia	2018-I-24 10:00	A szülői részvétel szerepe a tanulók iskolai pályafutásának alakulásában	2018.03.08
Nagyvárad Katalin	Mátrai Zsuzsa		2018-I-24 10:00	Egészségiállapot-vizsgálat egy krónikus pszichiátriai betegeket gondozó intézmény szakdolgozóinak körében	2018.03.08
Morva Péter	Trencsényi László		2017-XI-24 10:00	Hagyományos és új utak keresése a fiataloknak szánt zenei ismeretterjesztésben - médiumok szerepe (Pedagógiai elemzés)	2018.03.08
Egri Tímea	Gerevich József		2017-XI-09 14:00	Agresszió az iskolában. Bullying a fogyatékos tanulók körében	2018.03.08
Dóczi-Vámos Gabriella	Falus Iván	Rapos Nóra	2017-VII-14 14:00	Iskolai agresszió és az iskola belső világa	2017.11.23
Tamás Katalin	Papp Gabriella		2017-VII-06 14:00	Inkluzív nevelés az óvodában. Óvodapedagógusok együttneveléssel kapcsolatos nézeteinek változása az integrációs, inklúziós folyamat során	2017.10.12
Berzsenyi Emese	Németh András	Máté-Tóth András	2017-VII-04 11:00	A fogyatékos személyek nevelésének története interkulturális megközelítésben, az ábrahámiai vallások - a zsidóság, a kereszténység és az iszlám - szent könyveiben megfogalmazott tanítások tükrében	2017.10.12

Szabó Zoltán András	Szabolcs Éva		2017-VI-22 12:00	A trifurkáló fiúközépiskola-rendszer kialakulása Magyarországon (1921-1924)	2017.10.12
Llanes Sanchez Juliana Patricia	Holló Dorottya		2017-VI-16 11:00	Collaborative learning for cultural growth in the training of foreign language teachers at university:Focus on training teachers of Spanish in Hungary	2017.10.12
Tóthné Aszalai Anett	Lajos Péter		2017-VI-09 11:00	Dadogó gyermek és anyja interakciójának vizsgálata	2017.10.12
Sófalvi Emese	Pukánszky Béla		2017-VI-06 12:00	Zeneoktatás a kolozsvári Muzsikai Conservatoriumban 1819-1869 között	2017.10.12
Semsey Gábor	Lénárd Sándor		2017-V-25 15:00	A szexuális nevelés gyakorlata a magyarországi gimnáziumokban	2017.10.12
Habók Lilla	Ollé János		2017-IV-03 11:00	Digitális állampolgárság - Digitális kommunikáció és eszközhasználat a nevelési-, oktatási folyamatban	2017.05.25
Németh János István	Striker Sándor		2017-III-21 14:00	Az egész életen át tartó tanulás a kultúra, a kultúrafogalom és a kultúraközvetítés rendszerében	2017.05.25
Hortoványi Judit	Kárpáti Andrea		2017-III-03 14:00	Cigány/roma és nem roma kamaszok 5-szimbólum rajzfeladatának összehasonlító elemzése	2017.05.25
Konstantin Talia	Szabolcs Éva		2017-III-03 10:00	Empowerment of Students with Learning Disabilities in the Process of Practicum	2017.05.25
Bajzáth Angéla	Halász Gábor		2017-I-31 14:00	A felsőoktatás és a felsőoktatásban folyó tanulás eredményessége. Innováció és a kutatás, képzés és gyakorlat kapcsolatainak összehasonlítása a pedagógusképzésben és az egészségügyi oktatásban	2017.05.25
Farkas Péter	Donáth Péter		2017-I-25 14:00	A koalíciós időszak iskolarendszeren kívüli felnőttképzés-politikája. Adalékok a szabadművelődés irányító szervezeteinek történetéhez (1945-1949)	2017.05.25
Csobánka Zsuzsa Emese	Trencsényi László		2016-XII-01 16:00	A "kortárs szemléletű" irodalomtanítás lehetőségei	2017.03.09
Borza Natália	Károly Krisztina		2016-XI-23 14:00	Register analysis of English for specific purposes discourse	2017.03.09

Mile Anikó Eszter	Papp Gabriella		2016- IX-30 09:00	Gyógypedagógiai szakértelem, szerepek és kompetenciák az együttnevelés szolgálatában	2017.03.09
Feyér Bálint	Csizér Kata	Illés Éva	2016- VII-15 10:00	Investigating Hungarian EFL Learners' Comprehension and Attitudes Pertaining to English Speech Varieties	2016.09.15
Körmendy Zsolt István	Trencsényi László		2016- VI-30 14:00	Koncertpedagógia: a befogadóvá nevelés alternatív útja	2016.09.15
Adorján Mária	Károly Krisztina		2016- VI-16 14:00	Lexical Repetition in Academic Discourse. The Design of a Computer-Aided Analytical Model for the Study of the Text Organizing Role of Repetition	2016.07.14
Kiss Zoltán	Vass Miklós		2016- VI-16 10:00	Testnevelés tantárgy iránti attitűdök és a tanításban megjelenő interakciók sajátossága tanító szakos hallgatók körében	2016.07.14
Hegyi- Halmos Nóra	Kereszty Orsolya		2016- VI-14 15:00	Az iskolai pályaorientáció szerepe és gyakorlata a hazai köznevelési intézményekben	2016.07.14
Mészárosné Kóris Rita	Károly Krisztina		2016- VI-14 12:00	Business English Teacher Competencies: A Mixed-method Study of the Required Competencies of Business English Teachers for Running In-company Business English Courses at Multinat. Comp. in Hungary	2016.07.14
Kálmán Csaba	Csizér Kata		2016- VI-10 12:00	Corporate language education in Hungary: The teacher's role in generating and maintaining the motivation of learners of English	2016.07.14
Benyovszky Andrea	Schaffhauser Franz		2016-V- 04 15:30	A konduktív pedagógia permanens jelenléte az Amerikai Egyesült Államokban (Aquinas College, Grand Rapids, MI, USA)	2016.07.14
Asztalos Réka	Major Éva	Csizér Kata	2016- IV-28 15:00	The Pedagogical Purposes of the Use of Virtual Learning Environments and Web 2.0 Tools in Tertiary Language Teaching in a Blended Learning Environment	2016.07.14
Bárd Edit	Németh András		2016- IV-20 15:00	Múzeum - az élményszerű tanulás helyszíne - A	2016.07.14

				múzeumpedagógia jelene és lehetőségei	
Erdei Róbert	Falus Iván		2016-IV-01 10:00	Reziliencia és iskolakezdés	2016.05.19
Tóth-Mózer Szilvia	Ollé János	Kárpáti Andrea	2016-II-18 15:00	Digitális nemzedék a tanulási folyamatban. Középiskolások internethasználati és tanulási preferenciái, énképe és digitális kompetenciája.	2016.05.19
Lelovics Zsuzsanna	M. Nádasi Mária		2016-II-03 15:00	Az egészséges táplálkozásra nevelés mint nevelési feladat és értékközvetítés a középiskolás korosztályban	2016.03.03
Dóra László János	Sz.Tóth János		2016-I-27 15:00	A média kommunikációs elméleteinek tanítása és alkalmazása a felnőttképzésben	2016.03.03
Karlowits-Juhász Orchidea	Trencsényi László		2016-I-27 14:00	A jezsuiták szeretetszolgálat a kötelező iskolai közösségi szolgálat kontextusában	2016.03.03
Réz Lóránt	Szabolcs Éva		2016-I-19 14:00	Az intézményes orgonaoktatás Magyarországon 1832-től	2016.03.03
Shain Sarit	Vass Vilmos		2016-I-08 10:00	The Relations Between Self Efficacy, Self Control, Timing of Testing and Type of School Transitions Among 1st Graders, 7th Graders and High School Students in Israel.	2016.03.03
Bánhalmi Árpád	Nahalka István		2015-XII-16 14:00	Konjunktív Bayes-hálókkal kiterjesztett tudástérelmélet és alkalmazása a felsőfokú matematikaoktatás néhány problémájára	2016.03.03
Gaskó Krisztina	Falus Iván		2015-XII-16 10:00	Tanulási profil mint a tanulásfejlesztés alapja	2016.03.03
Antalka Ágota	Vámos Ágnes	Szabolcs Éva	2015-XII-11 14:00	A tanári kiégés feltérképezése Kovászna megye középiskolai tanárainak körében	2016.03.03
Bárdi Árpád	Bús Imre		2015-X-28 10:00	A tanösvények szerepe a kisiskolások környezeti nevelésében	2015.12.03
Juhász Andrea	Csizér Kata		2015-IX-24 16:00	The Conceptualization of Communicative Competence in Secondary EFL Classrooms in Hungary	2015.12.03
Rácz Katalin	Zsoldos Márta		2015-VII-03 12:00	Az Alapozó Terápia hatásvizsgálata iskolaéretlenség jeleit mutató óvodás gyermekek körében	2015.10.01

Endrődy-Nagy Orsolya	Szabolcs Éva		2015-VI-26 14:00	A reneszánsz gyermekképe - a gyermekkép reneszánsza 1455-1517 között Európában - ikonográfiai elemzés	2015.10.01
Katona Vanda	Könczei György		2015-VI-19 09:00	Mozgássérült emberek felnőtté válása a társadalom által teremtett keretek között - A reziliencia lehetősége az életutakban	2015.10.01
Kispálné Horváth Mária	Mátrai Zsuzsa		2015-VI-12 10:00	A felnőttkori tanulás hatása a komfortérzésre	2015.10.01
Csomortáni Domokos Zoltán	Demetrovics Zsolt	Mesterházi Zsuzsa	2015-IV-30 13:00	Túl jó / elég rossz szülők. A pszichológiai túlvédés okai, jellemzői, következményei és kezelési lehetőségei	2015.10.01
Jenei Gabriella	Károly Krisztina		2015-III-27 10:00	Referential Cohesion in Academic Writing	2015.05.14
Győrfyné Kukoda Andrea	Nahalka István		2015-III-17 14:00	A pedagógiai tevékenység feltételrendszerének és módszereinek alakulása a közigazgatási egyetemi képzésben	2015.05.14
Szabó Júlia	Golnhofer Erzsébet		2015-III-12 14:00	Eredményes-e a hazai földrajztanítás? A képesség-, készségfejlesztés gyakorlati nehézségei a középiskolai földrajzoktatás területén	2015.05.14
Kiss Virág	Bodóczy István		2015-III-03 13:00	A vizuális művészetpedagógia és a művészetterápia összehasonlítása a tanári és terapeuta kompetenciák tükrében	2015.05.14
Mikó Magdolna	Szivák Judit		2015-I-12 15:00	A csoportmunka hatása az általános iskolai oktatás sikerességére	2015.03.19
Bukta Zsuzsanna	Striker Sándor		2015-I-06 14:00	Civil társadalom, közösségépítés, helyi cselekvés a sportban A sportegyesületek szervezeti jellemzői és a helyi önkormányzatokkal való kapcsolata	2015.03.19
Abonyi-Tóth Andor	Turcsányi-Szabó Márta		2014-XII-08 16:00	Kollaboratív, internet alapú tanulási felületek tervezése és a tanulásban betöltött szerepének értékelése	2014.12.18
Rucska Andrea	Trencsényi László		2014-XI-20 14:00	Az agresszió láncreakciója, avagy az agresszió-	2014.12.18

				jelenségvilága a miskolci iskolások körében	
Virányi Anita	Mesterházi Zsuzsa		2014-XI-04 10:00	Gyógypedagógusok ismeretei és vélekedésük az infokommunikációs eszközök és a gyógypedagógia kapcsolatáról	2014.12.18
Garai Imre	Németh András		2014-VII-24 10:00	Az Eötvös Collegium, mint a tanári elitképzés intézménye	2014.09.18
Biróné Ilics Katalin	Mátrai Zsuzsa		2014-VI-16 14:00	A prediktív validitást vizsgáló eljárások a röplabdás tehetségek kiválasztásában	2014.09.18
Patakiné Bősze Júlia	Gombocz János		2014-VI-16 10:00	Sportiskolai és nem sportiskolai mintatanterv szerint tanulók életmódja és egyes családi jellemzői, azok összefüggései	2014.09.18
Jókai Erika	Ollé János		2014-VI-04 10:30	Elektronikus tanulási/oktatási környezetek hatékonyságvizsgálata	2014.06.12
Lévai Dóra	Ollé János		2014-V-20 11:00	A pedagógus kompetenciái az online tanulási környezetben zajló tanulási-tanítási folyamat során	2014.06.12
Kubinger-Pillmann Judit	Vass Vilmos		2014-V-16 10:00	Az előzetes tudás szerepe az irodalomtanításban: A középiskolás diákok előzetes tudásának szerepe a posztmodern lírai művek tanításakor	2014.06.12
Magyarné Fazekas Ágnes	Cs.Czachesz Erzsébet	Barkó Endre	2014-V-08 14:00	Vizsgálatok 15-16 éves tanulók olvasási és médiahasználati szokásairól	2014.06.12
Papp-Danka Adrienn	Ollé János		2014-IV-14 14:00	Az online tanulási környezettel támogatott oktatási formák tanulásmódszertanának vizsgálata	2014.06.12
Kissné Zsámboki Réka	Szabolcs Éva		2014-IV-09 10:00	A Freinet pedagógia kibontakozása a magyar óvodákban az 1985-1996-os időszakban- különös tekintettel a soproni Freinet kutatócsoport tevékenységére	2014.06.12
Baloghné Bakk Adrienn	Lóczy Márta		2014-III-20 14:00	Integrált óvodai nevelés helyzetének vizsgálata az óvodapedagógus - képzésben különös tekintettel a sajátos nevelésű gyermekekre	2014.06.12
Golyán Szilvia	Hunyady Györgyné		2014-III-20 10:00	A kisgyermekkorú intézményváltás komplex elemzése	2014.06.12

Pajorné Kugelbauer Ida	Hunyady Györgyné		2014-III-10 12:00	Vizuális nevelés a Waldorf Iskolában - A rajzi képességek fejlődése és fejlesztése, egy longitudinális vizsgálat tükrében	2014.06.12
Jászi Éva	Balázs Sándor		2014-III-06 10:00	Az együttnevelés kihívásai a pedagógusképzésben	2014.06.12
Prescott-Pickup Francis Julian	Kontra Edit		2014-III-05 10:00	Adapting to the requirements of academic discourse on entering ELTE University	2014.06.12
Dávidné Soproni Zsuzsanna	Medgyes Péter		2014-II-28 14:00	The competencies and professional development of teachers of English in Hungary	2014.06.12
Gál Gyöngyi	Cs.Czachesz Erzsébet	Sallai Éva	2014-II-25 14:00	A Magyarországra áttelepedett erdélyi magyar pedagógusok szakmai és társadalmi integrációja	2014.06.12
Lakner Szilvia	Kraiciné Szokoly Mária		2013-XII-18 14:00	A felnőttképzés korszerű eljárásainak alkalmazása az emberi erőforrás fejlesztésben	2014.03.20
Danyi Gyula	Forgó Sándor		2013-XII-05 10:00	Újmédia a tanulás-tanításban	2014.03.20
Várszeginé Gáncs Erzsébet	Trencsényi László		2013-XII-04 10:00	Folklorizmus az iskolában. Alternatív és hagyományos tantervek, pedagógiai eljárások a művészeti nevelésben	2014.03.20
Furka Ildikó	Holló Dorottya		2013-XI-21 14:00	Cultural value orientation studies and their application in foreign language education in Hungary - Establishing the Hungarian cultural value orientation profile for further use in foreign language e	2014.03.20
Varjasi Gyula	Pukánszky Béla		2013-XI-14 14:00	A tanárképző főiskolai énekzenetanárképzés pedagógiai sajátosságainak történeti összehasonlító elemzése Magyarországon 1928-tól napjainkig	2013.12.11
Miklós Attila	Nahalka István		2013-IX-11 10:00	Környezeti elképzelések és antropocentrizmus a magyar felsőoktatás környezetvédelmi alapképzéseiben	2013.12.11
Trentinné Benkő Éva	Vámos Ágnes		2013-VII-09 10:00	A korai kétnyelvűség támogatására szolgáló pedagóguskompetenciák és pedagógusképzés	2013.12.11

Trentinné Benkő Éva	Vámos Ágnes		2013- VII-09 10:00	A korai kétnyelvűség támogatására szolgáló pedagóguskompetenciák és pedagógusképzés	
Reinhardtne Barkóczy Emese	Szivák Judit		2013- VI-25 09:00	Kistérségi társulások a közoktatásban	2013.12.11
Orsovicsová Yvette	Györgyiné Koncz Judit		2013- VI-24 14:00	Az alsó tagozatos ének-zene tankönyvek módszertani felépítése, összehasonlító elemzése	2013.12.11
Biró Zsuzsanna Hanna	Mann Miklós		2013- VI-05 13:00	Német szakos bölcsészek és középiskolai némettanárok Magyarországon 1895-1945	2013.06.20
Gécziné Laskai Judit	Trencsényi László		2013-V- 30 14:30	Hagyományismereti tankönyvek	2013.06.20
Csereklye Erzsébet	Boreczky Ágnes		2013- IV-16 14:00	A tanulói sokféleség és a tanárok multikulturális nézetei	2013.05.15
Elekes Éva	Györgyiné Koncz Judit		2013- III-20 13:00	A természettudatos magatartás kialakításának lehetőségei a Magyar Természettudományi Múzeum Kézbevehető Múzeumának gyerekfoglalkozásain	2013.05.15
Bereczky Klára	Holló Dorottya		2013- III-18 11:00	Teacher Development for Business English Instruction	2013.05.15
Németh Regina	Németh András		2013- III-13 11:30	A magyar életreform-törekvések és hatásuk a művészeti nevelésre	2013.05.15
Tamási József Gergely	Károly Krisztina		2013- III-05 14:00	The world universities debating championship format: A movebased analysis	2013.05.15
Lénárd András	M. Nádasi Mária		2013-II- 20 11:00	A multimédiás digitális tananyagok alkalmazásának és minősítésének didaktikai szempontrendszere a 6-12 éves korosztály esetében	2013.05.15
Henkel Beatrix	Csizér Kata		2013-II- 15 10:00	Attitudinal and motivational disposition of Hungarian ethnic minority secondary school- leavers towards Ukrainian and English in Transcarpathia (Ukraine)	2013.03.21
Kolosai Nedda Iona	M. Nádasi Mária	Bugán Antal	2013-II- 12 13:00	Kisiskoláskor és történelmi idő - az 1950-es évek kisiskoláskorára vonatkozó narratívák tartalomelemzése	2013.03.21

Pap Katalin Tünde	Bodonyi Edit	Györgyiné Koncz Judít	2013-II- 05 13:00	Az esztétikai nevelés történeti áttekintése, különös tekintettel a reformpedagógiai gyökerekre, és szerepe a mai középiskolai irodalom és művészeti tantárgyak oktatásában	2013.03.21
Pirka Veronika	Németh András		2013-I- 10 09:00	Az életreform-mozgalmak hatása a hazai pedagógiai nyilvánosságra az 1920-as és '30-as években	2013.03.21
Furcsa Laura	Kontra Edit		2013-I- 07 15:00	Teaching Foreign Languages to Socially Disadvantaged Children	2013.03.21
Bredács Alíz	Kárpáti Andrea		2012- XII-20 14:00	A zene, tánc, színművészet, képző- és iparművészet területén képzésben részesülő 14-16 éves tanulók csoportjaira jellemző tulajdonságok vizsgálata pszichometriai és pedagógiai eszközökkel (...)	2013.03.21
Thun Éva	Mátrai Zsuzsa		2012- XI-14 10:00	A pedagógusnők identitástudata	2013.03.21
Dömsödy Andrea	Nahalka István		2012-X- 08 09:00	Az információs műveltségről való gyermeki gondolkodás	2012.12.13
Kisné Bernhardt Renáta	Barkó Endre		2012- IX-17 10:00	Az anyanyelvi és idegen nyelvi íráskészség fejlettségi vizsgálata általános és két tanítási nyelvű osztályban	2012.12.13
Fúzi Beatrix	Falus Iván		2012- VII-09 10:00	A tanári munka sikeressége a pedagógiai attitűdök, a tanár-diák viszony és az iskolai élmények összefüggésrendszerében	2012.12.13
Mészáros László	Mikonya György	Tar Ibolya	2012- VII-03 10:00	Az ókori Európa nevelésügye	2012.12.13
Tartsayné Németh Nóra	Kárpáti Andrea		2012- VI-26 14:00	Using Information and Communication Technologies in Hungarian Teacher Training Courses	2012.12.13
Dóczi Brigitta	Kormos Judít		2012- VI-26 10:00	Mapping the Changes in the Mental Lexicon of Pre-intermediate Learners of English: A longitudinal study of depth of word knowledge development	2012.12.13
Dobos Ágota	Maróti Andor		2012- VI-21 10:00	Felnőttképzési módszerek és technikák az amerikai	2012.12.13

				közszolgálatban - adaptációs esélyek	
Veljanovszki Dávid	Károly Krisztina		2012-VI-19 10:00	The oral academic presentation in a hungarian EFL setting	2012.07.17
Somogyiné Petik Krisztina	Feketéné Szakos Éva		2012-VI-14 10:00	Felnőttképzési program a középleletkori átmenet támogatására	2012.07.17
Dobák Dóra	Kárpáti Andrea		2012-VI-12 15:00	Az online vizsgáztatás pedagógiai jelentősége	2012.07.17
Kállai Gabriella Éva	Bábosik István		2012-VI-08 11:00	A romológia ismeretek közvetítése a felsőoktatásban és hatása a hallgatók cigány-képére	2012.07.17
Nagyné Schiffer Csilla	Schaffhauser Franz		2012-VI-07 15:00	Inkluzív iskolák fejlesztése	2012.07.17
Stéger Csilla	Halász Gábor		2012-VI-04 15:00	Tanárképzési helyzetkép a bolognai reformok után	2012.07.17
Mezei Gabriella	Csizér Kata		2012-V-29 15:00	The relationship between the motivational practices of teachers and the self-regulatory systems of students in the English language classroom in Hungarian secondary schools	2012.07.17
Tölgyessy Zsuzsanna	Trencsényi László		2012-V-07 14:00	A drámapedagógia jelenléte a Vág-Duna-Ipoly eurorégió irodalomóráin - Irodalomtanítás, irodalmi nevelés az 5-8. évfolyamon Esztergomban	2012.07.17
Kovács Balázs	Pethő László		2012-III-21 11:00	Paradigmaváltás a hazai felnőttképzés oktatási stratégiájában: egy francia oktatási modell magyar adaptálásának lehetősége	2012.05.03
Szarka Emese	Mikonya György		2012-III-12 14:00	A hazai szubkultúrák és vallási mozgalmak hatása az oktatásra és a szocializációra	2012.05.03
Assedou Mazal Shira	Bábosik István		2012-I-13 14:00	Women as educational leaders in comprehensive and technological-vocational high schools and their impact on school life	2012.02.16